

МОЯТА ПЪРВА
ЕНЦИКЛОПЕДИЯ
ЗА
ИЗКУСТВОТО

от Роузи Дикинс
Оформление Ники Бътлър
Илюстрации Уве Майер

Превод Ивanka Христова
Редактор Илияна Владимирова

С агресии
в интернет

Съдържание

За изкуството	4	Викът	36
Техника на рисуване	6	Целувката	38
Звездите на Ренесанса	8	Големи сини коне	40
Раждането на Венера	10	Гребане с логка	42
Ловци в снега	12	Тримата музиканти	44
Сцени от бита	14	Къщата край пътя	46
Плодове и цветя	16	Бяла роза	48
Съвършени портрети	18	Напръскани картини	50
Наг море от мъгла	20	Охлювът	52
Офелия	22	В големия граг	54
Мрачни пейзажи	24	Консерва доматиена супа	56
Танцуващи балерини	26	Магистралата	58
Езерото с водните лилии	28	Как да използваме	
Слънчогледи	30	интернет	60
Цирк	32	Речник	61
Тигър в тропична буря	34	Азбучен показалец	63

Тук виждате част от *Млекарката* на Ян Вермеер. Цялата картина може да видите на стр. 15

Картината на предходната страница е част от *Циркът* на Жорж Сьора. Цялата картина може да видите на стр. 32-33.

Интернет връзки

Проследете обозначенията за интернет връзки в книгата. Там ще намерите описание на интернет-страниците, където може да научите повече за творбите на художниците, да играете игри или да създадете своя картина. За връзка с тези интернет-страници отидете на www.usborne-quicklinks.com и изберете „chilrens art“.

Преди да използвате интернет, моля прочетете инструкциите за безопасно използване на интернет, поместени на www.usborne-quicklinks.com. Препоръчаните страници редовно се проверяват и актуализират. Издателство „Ъзбърн“ носи отговорност само за съдържанието на своята интернет-страница. Повече информация може да намерите на стр. 62

За изкуството

Музиката, театърът, киното, поезията са изкуство. Но най-често под думата изкуство разбираме изобразителното изкуство. То включва различните видове картини и скулптури. Тази книга представя 32 творби на едни от най-прочутите художници. Избраното е твърде малка част, но разкрива огромното разнообразие в творчеството на художниците.

Връзка с интернет
На адрес www.usborne-quicklinks.com може да намерите препратки към интернет-страници с игри за изкуството и да научите повече за музеите.

Тобиас и Ангелът е илюстрация към известната библейска притча за Ангела, който разкрил на едно момче тайната как да излекува баща си от слепота. Картина е изработена от италиански художници през 1470 г. и е с размери 84x66 см.

Защо ни е нужно изкуството

Понякога художниците искат да направят нещо наистина много красиво, на което зрителите да се наслаждават. Преди стотици години, когато повечето хора не умеели да четат и да пишат, картините обикновено били предназначени да илюстрират най-вече притчите в Библията. Безброй други картини и скулптури били създадени, за да украсяват църкви и храмове.

Обикновено богати клиенти поръчвали на художниците огромни по размери платна и портрети. С това най-често искали да впечатлят другите хора и да демонстрират своето богатство. По-късно художниците започнали да изразяват чрез своите картини чувствата си или да представят различни идеи. Например картината на стр. 5 е вдъхновена от любовта на художника към конете и природата.

Фрагмент от *Раждането на Венера* на Ботичели. Това е малка част от огромно платно, нарисувано по поръчка за един богат италиански клиент. Повече ще прочетете за това на стр. 10-11.

Спорове за изкуството

Винаги е имало спорове за това как трябва да се прави изкуство и как да изглежда творбата. Според едни изкуството трябва да отразява живота такъв, какъвто е. Но много художници считат, че трябва да създават творбите с въображението си. Иначе днес с фотоапаратите също може да се направи достоверна снимка на света такъв какъвто е, но това не е светът на изобразителното изкуство.

В миналото художниците водили съдебни дела, дори се биели на дуел, за да защитят художествените си идеи. Но що се отнася до изкуството няма верни или грешни отговори. Какви картини и скулптури ни харесват зависи изцяло от личния ни вкус и култура.

Фрагмент от картината *Големи сини коне* на Франц Марк. Използвани са ярки, нереалистични цветове. Цялата картина може да видите на стр. 40-41.

За тази книга

Картините, представени в тази книга, са рисувани през последните 500 години в Европа и Америка. Те са сред най-известните творби на изобразителното изкуство и са подредени почти хронологично, за да проследите как се е развивала с времето представата за изкуството. Ако искате да прочетете повече, следвайте препоръчаните интернет-страници в книгата. Ако имате възможност, посетете и някоя художествена галерия, за да преживеете наистина какво е това изкуство!

Цветя и плодове

Някои художници обичали да рисуват аранжирани цветя, плодове и други предмети. Такъв вид картини се наричат натюрморти. През 18 век в Холандия били на мода натюрмортите, които изобразяват скъпи плодове или луксозни предмети, подобно на картината вдясно. На нея виждате ананас, много рядък и скъп плод за онова време, а също така и лалета, които били много ценени. Имало колекционери, които били готови да дадат всичките си спестявания за една луковица на лале.

За Ян ван Ос

Ян ван Ос е роден в Холандия през 1744 г. в семейството на художници. Натюрмортите по това време били много популярни и Ван Ос нарисувал десетки картини на тази тема. Той бил известен с необикновените аранжировки на картината. Неговите синове Гьоргиус и Питър също станали художници. Ван Ос умира през 1808 г.

Ян ван Ос включва в картината си няколко насекоми и малки животинки. Колко от тях можете да откриете?

Холандският художник Ян ван Ос рисува картината *Плодове и цветя в керамична ваза* през 1777-1878 г. с маслени бои върху махагоново дърво с размери 89x71 см.

Ослепително красиво

Картината вдясно изглежда като жива. В действителност подобна подредба на цветя и плодове може да съществува само във въображението на художника. Погледнете ананаса в горния десен ъгъл. Той допринесе композицията да изглежда хармонична и завършена, но ако действително бъде поставен там, със сигурност ще преобърне с тежестта си всичко.

Плодовете и цветята, изобразени от Ван Ос, цъфтят и зреят по различно време на годината. Лалетата цъфтят през пролетта, а розите през лятото. Повечето от плодовете се появяват само през есента. Ян ван Ос обаче рисува картината в продължение на една година, като добавя плодовете и цветята постепенно през различните сезони.

 Връзка с интернет

На адрес www.usborne-quicklinks.com може да научите повече за натюрмортите.

Слънчогледите

През 1888 г. холандският художник Винсент ван Гог се премества да живее в градчето Арл, Южна Франция, привлечен от изпълнените със слънце южни пейзажи, и най-вече полята, осяяни със слънчогледи.

Картини вместо поздрав

Ван Гог обичал местните слънчогледи и ги рисувал отново и отново, нанасяйки боята бързо, с плътни мазки. Той украсил дома си с картините със слънчогледи като поздрав за добре дошъл към приятеля си Гоген, който пристигнал заради него в Арл.

Картина вляво изобразява гузина слънчогледи, поставени в малък буркан. Те омайват зрителя с искрящите си цветове. Ван Гог смятал, че цветовете имат символичен смисъл. Например жълтото за него означавало щастие и приятелство.

Ван Гог рисува *Слънчогледите* през 1888 г., използва маслени бои на платно с размери 92x73 см. За своите картини той избирал силни, ослепително ярки и чисти цветове, като често полагал боите направо от тубата върху платното.

Връзка с интернет

На адрес www.usborne-quicklinks.com ще научите повече за картините на Ван Гог и Гоген.

Ван Гог рисува

Тази картина на Гоген изобразява Ван Гог по време на работа над едно от платната със слънчогледите. Гоген едва ли е наблюдавал това в действителност, тъй като по времето, когато той е в Арл, те не са цъфтели. Но Гоген обичал да рисува по спомен и въображение, обратно на Ван Гог, който предпочитал да рисува от натура.

Гоген създава *Ван Гог рисува слънчогледите* през ноември 1888 г. Той използва маслени бои върху платно с размери 73x91 см.

По време на създаването на този портрет двамата приятели не били в особено добри взаимоотношения. Месец по-късно те се скарали яростно. Гоген напуснал Арл и никога повече не се върнал там. Силно разстроен от случилото се, Ван Гог наранил себе си, като отрязал част от ухото си.

За Ван Гог и Гоген

Ван Гог е роден в Холандия през 1853 г. Днес неговите творби струват милиони, но приживе той живеел в крайна бедност. Успял да продаде само една своя творба и трябвало да разчита на помощ от своя брат Тео ван Гог, който вярвал безусловно в таланта му. Ван Гог развил психическо заболяване и през 1890 г. се самоубива.

Пол Гоген е роден във Франция през 1848 г. Преди да стане художник, той работил като моряк и борсов посредник. Хората днес се възхищават на неговия стил, но приживе той с мъка се изхранвал с изкуството си. Гоген умира на остров Таити през 1903 г.

Гоген живял 12 години на Таити, където създа семейство и рисувал.

Тримата музиканти

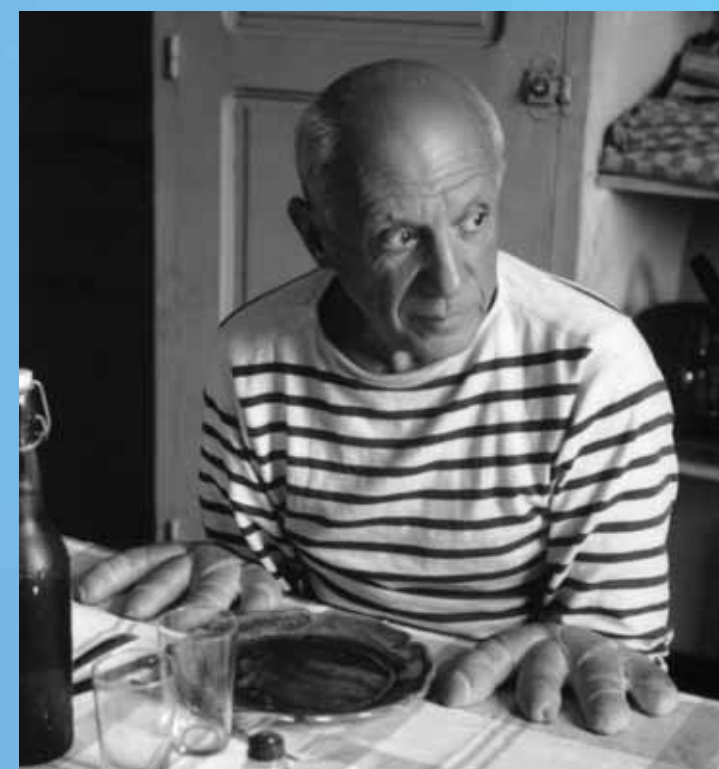
Пабло Пикасо рисува *Тримата музиканти* през 1921 г., като използва маслени бои върху платно с размери 201x223 см.

Тази колоритна картина представя трима музиканти, облечени в стари театрални костюми. Вляво седи кларинетистът, облечен в бял костюм на клоун, а зад него е застанало едно куче. В средата седи китаристът, облечен като арлекин. Вдясно е певецът, облечен в расо на монах.

Странни кубове

В много отношения картината е доста объркваща. Фигурите се застъпват и смесват, така че е трудно да се каже къде свършва едната и къде започва другата. Пространството наоколо също изглежда странно. От лявата страна подът продължава повече, отколкото от дясната, и стаята изглежда крива.

Идеята на Пикасо не е да създаде картина, която да е точно отражение на живота. Той искал да привлече вниманието към проблема, който възниква при претворяването на примерна сцена в плоска, двумерна картина. Дотогава художниците изобразявали всички обекти в картината така, както биха се виждали, ако се наблюдават от едно място. Пикасо изобразява предметите в ъгловати форми, сякаш ги наблюдаваме едновременно от различни места. Този стил, разработен от Пикасо и неговия приятел Жорж Брак, става известен като кубизъм.

Портрет на художника

Пикасо вероятно е замислил маската на арлекина от *Тримата музиканти* за свой автопортрет. Но като я сравним с тази снимка на художника, едва ли бихме казали, че има прилика. Според разбирането на Пикасо художникът е вид изпълнител, също както арлекинът (арлекинът е вид палячо, смешник, комик). Затова той често използва образа на арлекина за свой личен символ.

Пикасо много обичал да се шегува. Тази снимка на Робер Доаню от 1952 г. показва как Пикасо се преструва, че има огромни пръсти като кифли.

За Пикасо

Пикасо е роден в Испания през 1881 г. Той е един от най-известните съвременни художници, работил в различни стилове – от пастелната живопис до удивителния кубизъм. Пикасо твори също сценични декори, скулптура, колажи, керамика, поезия. Умира на 91 г., като през целия си живот твори активно.

Пикасо е бил гете-чудо. Майка му разказва, че той рисувал още преди да се научи да говори.